Komission ehdotus uudistetuksi alusjätedirektiiviksi (COM(2018) 33 final)

Vilja Klemola

Liikenne- ja viestintävaliokunta 9.3.2018

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Taustaa

- Komissio antoi 16.1.2018 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi aluksilta peräisin olevan jätteen toimittamiseen tarkoitetuista satamassa olevista vastaanottolaitteista sekä direktiivin 2000/59/EY kumoamisesta ja direktiivien 2009/16/EY ja 2010/65/EU muuttamisesta.
- Ehdotuksella kumottaisiin voimassa oleva alusjätedirektiivi (2000/59/EY) ja korvattaisiin se uudella direktiivillä.
- Ehdotuksen tavoitteena on parantaa riittävien vastaanottolaitteiden saatavuutta satamissa, tehostaa alusjätteiden toimittamista satamien vastaanottolaitteisiin ja vähentää alusten aiheuttamaa merten roskaantumista.

Pääasialliset muutokset nykytilaan

- Ehdotuksella linjattaisiin EU:n järjestelmä mahdollisimman pitkälle Kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n MARPOL-yleissopimuksen sääntelykehyksen kanssa.
- Säännöllisessä liikenteessä oleville aluksille myönnettäviä vapautusten ehtoja ja niihin liittyviä keskeisiä käsitteitä pyritään selkeyttämään.
- Jätemaksujärjestelmiä EU-satamien välillä yhdenmukaistettaisiin. Ehdotettu ”ei erityismaksua” -järjestelmä antaisi aluksille oikeuden toimittaa aluksella oleva kiinteä jäte satamaan ilman jätteen määrän perusteella määräytyviä ylimääräisiä suoria maksuja.

Pääasialliset muutokset nykytilaan

- Vähintään 45 metrin pituiset kalastus- ja huvialukset sisällytettäisiin jätteiden ennakkoilmoitusvelvollisuuden piiriin.
- Alusten jätetarkastukset sisällytettäisiin kokonaisuudessaan osaksi direktiivin 2009/16/EY mukaista satamavaltioiden suorittamaa valvontaa.
- Lisäksi esitetään lisätarkastuksia vähintään 100 GT kotimaanliikenteen aluksiin, kalastusaluksiin sekä huvialuksiin.

Valtioneuvoston kanta

- Valtioneuvosto kannattaa direktiiviehdotuksen yleisiä tavoitteita.
- Sääntelyn yhdenmukaistaminen IMO:n MARPOL-yleissopimuksen päästönormien mukaiseksi selkeyttäisi sääntelykokonaisuutta.
- Maksujärjestelmien ja säännöllisessä liikenteessä oleville aluksille myönnettävien vapautusten ehtojen yhdenmukaistaminen on tärkeää.
- Neuvottelujen aikana on pyrittävä varmistamaan, ettei ehdotettu sääntely muodostu hallinnollisesti liian raskaaksi.